

Tornio

Tornion kaupunki

Leikkipuistojen turvallisuussuunnitelma

Tornion kaupungin ylläpitämien leikkipuistojen turvallisuusasiakirja 2021

Suunnitelman laatinut Henna Lauhikari 12.3.2020
Suunnitelman päivittänyt Mia-Maria Alkku 1.3.2021

Tornio

Sisällys

Velvollisuus.....	2
1 Palveluntarjoaja	3
2 Turvallisuusvastaavat	4
3 Kohdeluettelo leikkipuistoista.....	5
3.1 Leikkipuistot taajama-alueella:	5
3.2 Leikkipuistot taajaman ulkopuolella:	5
4 Ennakoitavat vaaratilanteet ja niiden mahdolliset seuraukset.....	6
5 Vaaratilanteiden ja tapaturmien ennaltaehkäisy	6
6 Toimintaohjeet vaaratilanteiden ja onnettomuuksien sattuessa.....	7
7 Palveluntarjonnassa mukana olevien perehdyttäminen turvallisuusasioihin	8
8 Välineiden tarkastaminen, huolto ja korjaus.....	8
8.1 Viikkotarkastus	8
8.2 Perustarkastus	9
8.3 Vuositarkastus.....	9
9 Leikkipuistojen talvikunnossapito ja liukkauden torjunta	9
10 Infotaulut	10
11 Onnettomuuksien ja vaaratilanteiden ilmoittaminen.....	10
LIITTEET	11

Tornio

Velvollisuus

Kuluttajaturvallisuuslain (920/2011) 7 §:n mukaan eräitä kuluttajapalveluja tarjoavien toiminnanharjoittajien on laadittava toimintaansa koskeva turvallisuusasiakirja, joka sisältää suunnitelman vaarojen tunnistamiseksi ja riskien hallitsemiseksi, sekä niistä tiedottamiseksi palvelun tarjoamisessa mukana oleville. Turvallisuusasiakirjassa on otettava huomioon palvelun luonne ja toiminnan laajuus, sekä se on pidettävä ajan tasalla. Turvallisuusasiakirjasta ja sen sisällöstä on lisäksi tarkemmin säädetty lain nojalla annetussa eräitä kuluttajapalveluja koskevassa turvallisuusasiakirjassa valtioneuvoston asetuksessa (1110/2011).

Turvallisuusasiakirja tulee olla laadittuna ennen palvelun tarjoamisen aloittamista. Jos kuluttajapalvelun tarjoaminen on aloitettu ennen uuden lain voimaantuloa (1.1.2012), lain 7 §:n mukainen turvallisuusasiakirja tulee siirtymäsäännöksen mukaan olla laadittuna viimeistään 1.7.2012.

Turvallisuusasiakirjan laatimisvelvollisuus koskee niitä toiminnanharjoittajia, jotka tarjoavat lain 6.1 §:n 1-14 kohdissa lueteltuja palveluja:

- huvipuisto, perhepuisto, eläintarha, kotieläinpuisto, tivoli ja sirkus;
- kuntosali;
- laskettelukeskus ja muu rinnekeskus;
- leikkikenttä ja siihen rinnastettava sisäleikkipaikka;
- rullalautailupaikka ja vastaavanlainen pyöräilypaikka;
- seikkailu-, elämys- ja luontopalvelu sekä niihin rinnastettava muu ohjelmopalvelu, jollei siihen sisältyvää riskiä voida arvioida vähäiseksi;
- kiipeilykeskus;
- ratsastustalli ja muu ratsastuspalvelu;
- karting -rata;
- uimahalli, maauimala, kylpylä ja viihdekympylä;
- uimaranta ja talviuintipaikka;
- tatuointi-, lävistys- ja muu kehonmuokkauspalvelu;
- turvapuhelinpalvelu ja muu vastaava palvelu;
- tapahtuma, joka sisältää merkittävän riskin, josta toteutuessaan voi aiheutua vaaraa jonkun turvallisuudelle palveluun osallistuvien ihmisten suuren määrän tai muun erityisen syyn vuoksi.

Tämä turvallisuusasiakirja koskee Tornion kaupungin yleisillä alueilla ylläpitämiä leikkipuistoja.

Tornio

1 Palveluntarjoaja

Tornion kaupunki

Suensaarenkatu 4

95400 Tornio

Vaihde (klo 8-16) +358 16 432 11

Fax: +358 16 481 909

Sähköposti kaupunginkanslian kirjaamo kirjaamo@tornio.fi tai
etunimi.sukunimi@tornio.fi

Tornion kaupunki ylläpitää yhteensä 28:aa leikkipuistoa. Leikkipuistot kuuluvat kuluttajaturvallisuuslainsäädännön piiriin. Tornion kaupunki on velvollinen tarkkailemaan, huoltamaan ja dokumentoimaan leikkivälineitä ja niiden kuntoa säännöllisesti.

Turvalliseen leikkiympäristöön liittyviä veloitteita palvelun tarjoajalle:

- Leikkipuistojen turvallisuudesta ja kunnossapidosta vastaaminen, sekä turvallisuusasioiden suunnittelutyö.
- Leikkipuistojen kunnossapitotyöntekijöiden perehdyttäminen turvallisuusasioihin, kuten leikkipuistojen turvallisuussuunnitelmaan ja muihin asiakirjoihin, sekä tehtävien määrittely ja onnettomuustilanteessa informointi eri viranomaistahoille.
- Korjaustoimista päättäminen.
- Leikkipuistojen infotaulujen ajan tasalla pitäminen.
- Turvallisuustyön ja kunnossapidon työjohto.
- Turvallisuustarkastuksien dokumentointi, arkistointi sekä tiedonanto tarvittaessa.

Tornio**2 Turvallisuusvastaavat**

Turvallisuusvastaava: Puistomestari Henna Lauhikari

Osoite: Tornion kaupunki/ Tekniset palvelut
Verkkotehtaankatu 8, 95420 Tornio

Puhelin: 0406213338

Tehtävä: Turvallisuuden suunnittelu ja ohjeistus

Turvallisuusvastaavan sijainen: Kunnossapitomestari Juha Virta

Osoite: Tornion kaupunki/ Tekniset palvelut

Puhelin: 0408475722

3 Kohdeluettelo leikkiapuistoista

3.1 Leikkiapuistot taajama-alueella:

1. Felixin puisto	Museopolku 4	95400 Tornio
2. Liikenneapuisto	Seminaarinkatu 22	95400 Tornio
3. Uiton leikkiapuisto	Pirkankatu 45	95400 Tornio
4. Aravan leikkiapuisto	Saarenpäänkatu 26	95400 Tornio
5. Rotarylaivan leikkiapuisto	Rajakaari	95400 Tornio
6. Lohirysän leikkiapuisto	Kivirannantie 12	95440 Tornio
7. Kaarnan leikkiapuisto	Kaarnatie 5	95440 Tornio
8. Raustin leikkiapuisto	Kirjohaudantie 3	95440 Tornio
9. Mörrin puisto	Korpitie 10	95440 Tornio
10. Keronrannan leikkiapuisto	Keronranta	95440 Tornio
11. Kumpumäen leikkiapuisto	Kumpumäentie 13	95440 Tornio
12. Hakalan leikkiapuisto	Hakalankatu 12	95420 Tornio
13. Aarnintien leikkiapuisto	Aarnintie	95420 Tornio
14. Arboretumin leikkiapuisto	Kallioputaankatu 10	95420 Tornio
15. Luotomäen leikkiapuisto	Länsipohjankatu 57	95420 Tornio
16. Junttarin leikkiapuisto	Junttarinkatu 10	95420 Tornio
17. Viidakon Ykän puisto	Koskikarintie 9	95420 Tornio
18. Kipusen leikkiapuisto	Rantaäijäläntie 13	95450 Tornio
19. Annalin leikkiapuisto	Esterinkatu 15	95450 Tornio
20. Saumaajan leikkiapuisto	Saumaajankatu	95450 Tornio
21. Äijälän leikkiapuisto	Mukkatie 6/Äijäläntie 8	95450 Tornio
22. Kellonsoittajan leikkiapuisto	Kellonsoittajantie 14	95450 Tornio
23. Suvannon leikkiapuisto	Suvannontie 10	95450 Tornio
24. Haukiojan leikkiapuisto	Siikalankatu 3	95450 Tornio

3.2 Leikkiapuistot taajaman ulkopuolella:

25. Puuluodon leikkiapuisto	Koivuletontie 12	95470 Tornio
26. Kaakamon leikkiapuisto	Laivaniementie 818	94430 Tornio
27. Arpelan leikkiapuisto	Jatkontie 5	95590 Tornio
28. Karungin leikkiapuisto	Näsintie 8	95530 Tornio

4 Ennakoitavat vaaratilanteet ja niiden mahdolliset seuraukset

Palvelun tarjoaja on vastuussa leikkipuistojen turvallisesta käytöstä. Leikkipuistot ovat yleisiä alueita, joilla on paljon eri-ikäisiä ja -kuntoisia käyttäjiä. Vaaratilanteiden ja tapaturmien todennäköisyys on suuri. Tyypillisiä tapaturmia ovat kaatumiset ja törmäämiset leikkipuiston alueella, esimerkiksi leikkivälineisiin tai toisiin käyttäjiin. Vaikka leikkipuiston välineet ovat ehjiä, sekä suunnitellun mukaisissa paikoissa varusteltuina EU-standardien vaatimilla turva-alustoilla ja -välineillä, voi leikin lomassa syntyä myös erilaisia putoamisia, juuttumisia, haavaumia, nirhaumia ja nyrjähdyksiä.

Vaaratilanteita voi aiheuttaa myös leikki- ja liikuntavälineiden vääränlainen käyttö, ajoneuvoilla ajo leikkipuistoissa, sekä kunnostustyöt, joiden aikana välineiden käyttö on ehdottomasti kielletty. Käyttökiellossa olevat välineet eristetään varoitusnauhoilla tai -aidoilla sekä kirjallisin varoituskyltein. Vaaratilanteita voi syntyä myös lemmikkien tuomisesta leikkipuistoon. Lemmikkieläimiä, kuten koiria ei saa tuoda leikkipuistoihin, ja siitä on ilmoitettu jokaisessa leikkipuistossa olevassa infotaulussa.

Leikkipuistoja ja niiden välineitä huolletaan ja uusitaan säännöllisesti. Siitä huolimatta niissä ilmenee aika ajoin puutteita, jotka altistavat vaaratilanteille ja tapaturmille. Havaitut ja ilmoitetut puutteet dokumentoidaan ja korjataan. Kaikki tapahtuneet vaaratilanteet tai tapaturmat eivät kuitenkaan tule leikkipuiston ylläpitäjän tietoon.

5 Vaaratilanteiden ja tapaturmien ennaltaehkäisy

Leikkipuistot ovat suunniteltu ja rakennettu EU-standardien mukaisesti niin, että niitä on turvallista käyttää eikä vakavia vaaranaiheuttajia ole. Säännöllisesti suoritettavilla tarkastus-, huolto- ja korjaustoimenpiteillä varmistetaan välineiden toimivuus ja turvallisuus, sekä ennaltaehkäistään vaaratilanteita ja tapaturmia.

Tavanomaisien tarkastuksien, huoltojen ja korjaustoimenpiteiden lisäksi leikkipuistoja peruskorjataan ja kunnostetaan vuosittain noin neljä kappaletta. Leikkipuistojen kunnostamisessa pyritään noudattamaan vuonna 2014 valmistunutta Leikkipuistojen yleissuunnitelmaa, johon jokainen leikkipuisto on kartoitettu, sekä kunnostustarpeet on arvioitu ja aikataulutettu. Tämä on osaltaan vaaratilanteiden ja tapaturmien ennaltaehkäisyä.

Vilkkaasti liikennöidyillä paikoilla leikkipuistot on rajattu aidalla ja näin ollen ne ovat turvallisia käyttää liikenteen aiheuttamien vaarojen puolesta. Tornion kaupungin leikkipuistoissa ei ole erikseen palkattuja valvoja, vaan käyttäjät ovat huoltajansa tai muun aikuisen valvonnassa ja vastuulla. Vaaratilanteiden ja tapaturmien ennaltaehkäisyn kannalta on oleellista, että myös lapset tiedostavat mahdolliset vaaratekijät ja ovat leikkialueilla aina aikuisen valvonnassa.

6 Toimintaohjeet vaaratilanteiden ja onnettomuuksien sattuessa

Leikkipuistojen infotauluissa on toimintaohjeet onnettomuustilanteita varten. Infotaulu sisältää leikkipuiston nimen, osoitteen, ylläpitäjän, sekä yleisen hätänumeron. Mikäli onnettomuus tai vaaratilanne tapahtuu, tulisi siitä ilmoittaa välittömästi leikkipuiston ylläpitäjälle, jotta sen aiheuttaja voidaan selvittää ja näin ollen parantaa leikkipuiston turvallisuutta. Leikkipuistoista vastaava, sekä leikkipuistoja huoltava henkilöstö pohtivat yhdessä onnettomuuden tai vaaratilanteen vakavuutta, syitä, sekä jatkossa tehtäviä toimenpiteitä.

Vakavan vaaratilanteen tai onnettomuuden aiheuttanut leikkiväline eristetään ja asetetaan käyttökieltoon siihen saakka, kunnes löydetään vaaratilanteen tai onnettomuuden aiheuttanut syy ja tehdään tarvittavat korjaustoimenpiteet. Tarvittaessa leikkiväline poistetaan kokonaan leikkipuistosta.

Toimintaohjeet onnettomuuden sattuessa:

1. Tee tilanearvio onnettomuuden vakavuudesta.
2. Mikäli tilanne vaatii, tee hätäilmoitus hälytyskeskukseen p. 112 ja noudata annettuja ohjeita.
3. Pelasta mahdolliset muut vaaratilanteessa olijat ja estä lisäonnettomuudet.
4. Anna ensiapua sitä tarvitsevalle.
5. Odota avun saapumista ja pysy rauhallisena.

7 Palveluntarjonnassa mukana olevien perehdyttäminen turvallisuusasioihin

Leikkipuistojen turvallisuussuunnitelma tulee käydä huolellisesti läpi niiden työntekijöiden kanssa, jotka huoltavat, rakentavat ja tarkastavat leikkipuistoja ja leikkivälineitä. Leikkipuistojen turvallisuussuunnitelma arkistoidaan työpisteessä paikkaan, josta se on helposti työntekijöiden saavutettavissa. Työntekijän tulee osata täyttää Leikkipuiston tarkastuslomake (liite 2) sekä Onnettomuus- ja vaaratilanneilmoituslomake (liite1), jotka ovat turvallisuusasiakirjan liitteenä. Täytetyt lomakkeet luovutetaan leikkipuistoista vastaavalle henkilölle, joka tarvittaessa luovuttaa lomakkeen eteenpäin, esimerkiksi viranomaistaholle.

8 Välineiden tarkastaminen, huolto ja korjaus

Leikkipuistojen tarkastaminen, huolto ja korjaus perustuvat kolmen tyyppiin tarkastuksiin, sekä niiden perusteella tehtyihin huolto- ja korjaustoimenpiteisiin. Tarkastukset jakautuvat kolmeen tyyppiin; viikkotarkastus, perustarkastus ja vuositarkastus. Leikkipuistojen ja -välineiden tarkastuksessa ja huollossa otetaan huomioon EU-standardien määrittelemät turvallisuusasetukset. Riskien arvioinnin perusteella suunnitellaan leikkivälineille huolto- ja korjausaikataulut.

8.1 Viikkotarkastus

Leikkipuistot välineineen, sekä välineiden alustat tarkastetaan viikoittain ajanjaksolla 1.5.- 31.10. Viikkotarkastukset suorittaa puistojen kunnossapitohenkilöstö ja tarkastuksesta täytetään arkistoitava tarkastus- ja huoltopöytäkirja (liite 2).

Viikoittaiseen tarkastukseen sisältyy:

- Leikkivälineen silmämääräinen arviointi, jolloin huomataan mahdolliset ilkevallanteot, irronneet osat tai muut epäkohdat
- Putoamisalustojen ja kulkuväylien tarkastaminen ja puhdistus
- Leikkiympäristön siistiminen ja ylimääräisten esineiden poistaminen
- Havaittujen puutteiden korjaaminen, niiltä osin kuin se on mahdollista. Jos korjaaminen ei ole mahdollista, on epäkohdasta ilmoitettava turvallisuusvastaavalle.

Tornio

8.2 Perustarkastus

Leikkipuiston perustarkastus suoritetaan kahden kuukauden välein ajanjaksolla 1.5.- 31.10. Perustarkastuksen suorittaa puistojen kunnossapitohenkilöstö ja tarkastuksesta täytetään arkistoitava tarkastus- ja huoltopöytäkirja (liite 2).

Perustarkastukseen sisältyy:

- Turva-alustan kunnan ja riittävyys tarkistaminen, tarvittaessa kunnostus ja turva-alustan lisäys
- Runkorakenteiden ja liitosten tarkistaminen sekä tarvittaessa uudelleenkiristäminen
- Kuluvien osien kuten vaijereiden, köysien, verkkojen ja laakereiden tarkistus sekä tarvittaessa kiristys, voitelu, korjaus tai viallisten osien vaihto

8.3 Vuositarkastus

Leikkipuistojen vuositarkastus on kerran vuodessa tehtävä tarkastus, jolloin leikkipuistot välineineen käydään läpi perusteellisesti puutteiden havaitsemiseksi. Leikkivälineen kestävyys arvioidaan vuodeksi eteenpäin. Mahdolliset puutteet kirjataan ja pyritään korjaamaan heti. Vuositarkastuksen suorittaa turvallisuusvastaava tai hänen valtuuttamansa henkilö ja tarkastuksesta täytetään arkistoitava tarkastus- ja huoltopöytäkirja (liite 2).

Vuositarkastukseen sisältyy:

- Ruoste ja lahoamisvaurioiden tarkastaminen ja huolto
- Pintakäsittelyn tarkastaminen ja tarvittaessa uudelleenkäsittely
- Leikkivälineiden ruuvien ja pulttien kiristäminen
- Pöytä- ja penkkiryhmien sijoittelu turvallisen etäisyyden päähän leikkivälineistä
- Aitojen, porttien ja kylttien kunnan tarkistaminen, tarvittaessa korjaus

9 Leikkipuistojen talvikunnossapito ja liukkauden torjunta

Tornion kaupungin ylläpitämissä leikkipuistoissa ei ole talvikunnossapitoa. Leikkivälineitä ei puhdisteta lumesta, eikä myöskään liukkautta torjuta vuodenajasta riippumatta. Näin ollen leikkivälineet ja niiden alustat voivat olla liukkaita ja siten onnettomuuksien riski on suurempi. Lumen, jään tai kosteuden aiheuttaman liukkauden vuoksi leikkivälineet eivät välttämättä täytä turvallisuusstandardeja. Lapsen mukana olevan aikuisen tulee arvioida

Tornio

leikkivälineiden käyttömahdollisuus ja tarvittaessa rajoittaa käyttöä.
Leikkipuistoihin olisi hyvä asentaa EI TALVIKUNNOSSAPITOA -kyttilä.

10 Infotaulut

Infotaulut ovat sijoitettu jokaiseen leikkipuistoon keskeiselle paikalle. Infotaulussa esitetään leikkipuiston nimi, sijainti, ylläpitäjä yhteystietoineen, sekä yleinen hätänumero avun hälyttämistä varten. Lisäksi tunnistetaulussa on kieltomerkki eläimien tuomiseksi leikkipuistoon.

11 Onnettomuuksien ja vaaratilanteiden ilmoittaminen

Palveluntarjoajan tietoon tulleet onnettomuudet ja vaaratilanteet kirjataan Onnettomuus ja vaaratilanneilmoituslomakkeeseen (Liite 1). Onnettomuus ja vaaratilanneilmoituksen voi tehdä leikkipuiston käyttäjä, kunnossapitoyöntekijä tai kuka tahansa onnettomuuden tai vaaratilanteen havainnut henkilö. Onnettomuus- ja vaaratilanneilmoitus käsitellään kunnossapitoyksikössä heti ilmoituksen saavuttua. Toimenpiteistä vastaavien tapahtumien ennaltaehkäisemiseksi, sekä näiden toimenpiteiden vastuhenkilöistä ja aikataulusta päätetään ilmoitusta käsiteltäessä. Ilmoitus toimitetaan onnettomuuden tai vaaratilanteen vakavuudesta riippuen esimerkiksi viranomaisille.

Vakavista onnettomuuksista ja vaaratilanteista turvallisuusvastaava on velvollinen tekemään kuluttajaturvallisuuslain 8§:ssä säädetyn ilmoitusvelvollisuuden mukaisen ilmoituksen. Ilmoitus tehdään Tukesin ”Ilmoitus vaaraa aiheuttavasta kuluttajapalvelusta” -lomakepohjalla sähköpostitse osoitteeseen kirjaamo(at)tukes.fi. Lomake on saatavilla Tukesin www-sivujen kautta: <https://tukes.fi/asiointi/lomakkeet/onnettomuusilmoitukset>.

Tornio

11 /12

LIITTEET

Liite 1

Tornion kaupunki / Tekninen keskus Kunnossapitoyksikkö / Puistot Verkkotehtaankatu 8, 95420 Tornio Puh. 0406213338 s-posti: etunimi.sukunimi@tornio.fi		
ONNETTOMUUS JA VAARATILANNEILMOITUS / LEIKKIPUISTOT		
Täytä lomake onnettomuuden tai vaaratilanteen jälkeen ja toimita se yllä olevaan osoitteeseen joko postitse tai sähköpostilla.		
Henkilötiedot		
Nimi:	Puhelin:	
Osoite:		
Onnettomuuden tai vaaratilanteen tapahtumapaikka		
Kuvaus onnettomuudesta tai vaaratilanteesta		
Mahdollisten vammojen laatu ja loukkaantuneiden määrä		
Käyttikö loukkaantunut terveydenhuollon palveluita?		
Kyllä		Pvm ja kellonaika
Ei		
Otettiinko tapahtuman vuoksi yhteyttä viranomaisiin?		
Olisiko onnettomuuden tai vaaratilanteen voinut estää, miten?		
Allekirjoitus ja nimenselvennys		Päivämäärä

Liite 2

LEIKKIPUISTON TARKASTUS- JA HUOLTOKIRJA

LEIKKIPUISTO:

TARKASTUSTYYPPI: VIIKKOTARKASTUS___ PERUSTARKASTUS___ VUOSITARKASTUS___

TARKASTETUT VÄLINEET

Huom! Havaitut puutteet korjataan niiltä osin kuin se on mahdollista. Jos korjaaminen ei ole mahdollista, on epäkohdasta ilmoitettava turvallisuusvastaavalle.

TARKASTETTAVA ASIA	KYLLÄ	EI	HUOMAUTUS
VIIKKOTARKASTUS , suoritetaan 1-2 viikon välein.			
Onko leikkipuisto yleisilmeeltään siisti? Roskien ja muun ylimääräisen tavarapoistaminen. Roska-astioiden tyhjennys.			
Ovatko putoamisalustat ja kulkuväylät puhtaat? Tarkistus ja puhdistus.			
Ovatko leikkivälineet kunnossa? Korjaus tai ilmoitus turvallisuusvastaavalle.			
PERUSTARKASTUS , suoritetaan 2 kk:n välein.			
Onko turva-alusta kunnossa ja riittävä? Tarvittaessa kunnostus ja turva-alustan lisäys.			
Ovatko runkorakenteet ja liitokset kunnossa? Tarvittaessa uudelleenkiristys.			
Ovatko kuluvat osat; vaijerit, köydet, verkot, laakerit kunnossa? Tarvittaessa kiristys, voitelu, korjaus tai viallisten osien vaihto.			
VUOSITARKASTUS , suoritetaan kerran vuodessa.			
Onko leikkivälineissä ruoste- tai lahovaurioita? Tarkastaminen ja huolto.			
Onko pintakäsittely kunnossa? Tarvittaessa uudelleenkäsittely.			
Ovatko ruuvit ja pultit kireällä? Kiristys.			
Ovatko pöytä- ja penkkiryhmät riittävän etäällä leikkivälineistä? Tarvittaessa uudelleensijoittelu.			
Ovatko aidat, portit ja kyltit kunnossa? Tarvittaessa korjaus.			
MUUT HUOMIOT TAI EPÄKOHDAT			
Tarkastuspäivämäärä:			
Tarkastajan allekirjoitus ja nimenselvennys:			
Tarkastajan puhelinnumero:			